

SPRAWOZDANIE Z III SPOTKANIA GRUPY ROBOCZEJ DS. OCEN ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W dniach 14-15 lipca 2011 r. w Uniejowie został zorganizowany wyjazd studyjny sfinansowany z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013 w ramach projektu: *Wsparcie funkcjonowania sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju” oraz Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska jako koordynatora działań sieci.*

W ramach wyjazdu odbyło się III posiedzenie Grupy Roboczej ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko krajowej sieci organów zarządzania środowiskowego „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”. Uczestnicy zapoznali się między innymi z zagadnieniami ochrony środowiska związanymi z realizacją budowy i eksploatacji Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej „TERMY UNIEJÓW” Sp. z o.o. w Uniejowie.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, instytucji zarządzających oraz instytucji wdrażających programy operacyjne.

Na wstępie Pan Tomasz Kaler, MŚ wygłosił prezentację pod tytułem „Problemy ocen oddziaływania na środowisko we wdrażaniu projektów I-III osi priorytetowej POIiŚ”. Zaprezentował w niej przede wszystkim aspekty środowiskowe projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej. Dodatkowo wspomniał również o przyszłej perspektywie w zakresie ocen oddziaływania na środowisko z uwzględnieniem problemów w poszczególnych osiach priorytetowych, tzw. alokacja środków.

W dalszej części spotkania rozpoczęto dyskusję na temat prezentacji.

Jako pierwszy zabrał głos Pan Kazimierz Perek, RDOŚ w Łodzi, który zwrócił uwagę, że na poziomie regionalnych dyrekcji ochrony środowiska nie należy wymagać szczegółowych zapisów decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach ze względu na ciągły postęp technologiczny. Wyjaśnił, że decyzja powinna być napisana w sposób jasny, precyzyjny ponieważ często na etapie wezwania do uzupełnienia raportu wykonawca nie jest w stanie określić szczegółów technicznych związanych z budową przedsięwzięcia.

Pan Włodzimierz Ciepły, RDOŚ w Bydgoszczy nawiązał do rygoru natychmiastowej wykonalności. Nadmienił, że w województwie kujawsko-pomorskim takich przypadków jest niewiele, maksymalnie 5 i ich głównym uzasadnieniem jest aspekt społeczny. Dla przykładu podał autostradę A-1, drogę ekspresową S-5 oraz spalarnię, która obecnie jest na etapie montażu finansowego i pisania specyfikacji. Dodatkowo podkreślił, że warto zastanowić się nad wypracowaniem instrumentów nadających uprawnienia osobom odpowiedzialnym za napisanie raportu. Podkreślił, że dzięki temu jakość sporządzanych raportów zdecydowanie polepszyłaby się z korzyściami dla wszystkich.

Pan Tomasz Wilzak, GDOŚ, skupił się na propozycji przemodelowania formuły weryfikacji projektów. Zauważył, że problemem jest efekt ekologiczny i to on powinien być przedmiotem weryfikacji a nie kwestie administracyjne. Nawiązał również do możliwości zaproponowanej przez prelegenta rezygnacji MŚ z weryfikacji dotyczącej dzielenia przedsięwzięcia i wyjaśnił, że ma to ścisły związek z kwalifikacją całego przedsięwzięcia

przeciwpowodziowych. Ekspertyza umożliwiłaby instytucjom funduszowym ocenę projektów przeciwpowodziowych pod kątem zgodności z prawem europejskim a przede wszystkim ramowej dyrektywy wodnej. Propozycja ta została skonsultowana z KZGW oraz z Grupą Wodno-Ściekową funkcjonującą w ramach sieci Enea. Zostało zorganizowane robocze spotkanie z przedstawicielami MŚ, MRR oraz KZGW w trakcie, którego ustalono, że tego rodzaju opracowanie zostanie przygotowane w ramach pracy KZGW i przekazane w miarę zapotrzebowania.

Pan Paweł Szwałgier, MRR nawiązał do kwestii problemowych poruszonych na II posiedzeniu grupy, związanych z weryfikacją przez urzędy kontroli skarbowej projektów współfinansowanych ze środków unijnych między innymi z zakresu ocen oddziaływania na środowisko. Została podjęta decyzja, aby zorganizować spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Finansów, jako instytucji audytowej. Jednak z przyczyn służbowych nie przyjęli zaproszenia na spotkanie w Uniejowie. Pan Paweł zobowiązał się do zorganizowania roboczego spotkania, na którym przedstawiona zostanie rola tych instytucji w systemie, jaką metodologią kierują się przy wykonywaniu kontroli, jakie stosują listy sprawdzające, jakie problemy uważają za istotne w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, na które zwracają uwagę. Poprosił, aby za pośrednictwem Sekretariatu Grupy zostały przekazane kwestie, które zostaną przedstawione przedstawicielom instytucji audytowej, aby mogli przygotować się do dyskusji.

Pani Agnieszka Wagner zasugerowała, aby takie spotkanie zorganizować w Warszawie, niezależnie od terminu kolejnego posiedzenia grupy ale nie wcześniej niż w II połowie września.

Pan Włodzimierz Ciepły, RDOŚ w Bydgoszczy poruszył trzy problemy. Pierwszy z nich dotyczył likwidacji samowoli budowlanych. Dla przykładu podał postawione dwa wiatraki na terenie prywatnego zakładu niedaleko obszaru Natura 2000. Zaznaczył, że sytuacja jest o tyle skomplikowana, że burmistrz wydał decyzję jednak ze względu na możliwe oddziaływanie na obszar Natury 2000 nie uzgodnił tego z organem właściwym czyli regionalnym dyrektorem ochrony środowiska. Nawiązał również do nowelizacji ustawy z 3 października 2008 r., gdzie ma zostać wprowadzony zapis dotyczący egzekucji i nasuwa się pytanie czy dotyczyć on będzie prawa budowlanego. Drugi temat odnosił się do biogazowni a w szczególności biogazowni „Liszkowo”, na którą została wydana decyzja przez wioś na zamknięcie obiektu ze względu na złą gospodarkę. Zasugerował opracowanie wytycznych dla biogazowni, które zawierałyby między innymi informacje dotyczące lokalizacji ze względu na oddziaływanie. Trzeci problem dotyczył lokalizacji farm wiatrowych i ich oddziaływania szczególnie na nietoperze oraz na człowieka. Podkreślił, że świadomość społeczeństwa jest coraz większa i wcześniej czy później będą wytaczane procesy sądowe za utratę zdrowia przeciwko organom ochrony środowiska.

Pan Tomasz Wilżak, GDOŚ nawiązał do wyjaśnienia przygotowanego przez Biuro Prawne GDOŚ dotyczącego legalizacji samowoli budowlanej w kontekście ocen oddziaływania na środowisko, zgodnie z którym dopuszcza się możliwość indywidualnej oceny dla przedsięwzięć, które zostały rozpoczęte ale nie zostały zakończone. Jest to warunek niezbędny jednak należy każde przedsięwzięcie ocenić indywidualnie. Zaproponował, że prześle wspomnianą interpretację drogą elektroniczną.

Pani Katarzyna Ratajczak, RDOŚ w Poznaniu, nawiązując do wypowiedzi Pana Tomasza Wilżaka, zwróciła uwagę na fakt, iż przepisy prawa budowlanego, które umożliwiają legalizację nie mają przełożenia na przepisy ochrony środowiska jeśli chodzi o przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Jest możliwość nałożenia obowiązku przeprowadzenia przeglądu ekologicznego, ale nie ma to żadnego znaczenia dla procesu legalizacji

dotyczy wniosku, który został przez nią złożony na III posiedzeniu i wejdzie on w zakres opracowania.

Poruszyła również temat przygotowania studiów podyplomowych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko. Poinformowała, że dostała zakres pierwszego podręcznika, od osób mających półroczne doświadczenie w prowadzeniu zajęć o tematyce obszarów Natury 2000 studiów podyplomowych w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Materiał ten zostanie przesłany członkom grupy do weryfikacji oraz przemyślenia nad zakresem studiów podyplomowych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko oraz kto miałyby być odbiorcą tych studiów.

Pan Michał Maćkiewicz, Urząd Marszałkowski w Łodzi poruszył problem dotyczący zapisów art. 46 i 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zwrócił uwagę, że zapisy tych artykułów nie są doprecyzowane i w niektórych przypadkach trudno jest stwierdzić czy strategiczna ocena oddziaływania na środowisko projektu regionalnego programu operacyjnego jest w obszarze przepisu art. 46 czy 47. Dla przykładu podał sytuację, kiedy to IZ wystąpiła z wnioskiem do RDOŚ i PWIS o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ) dla projektu zmiany RPO. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia SOOŚ, natomiast problem pojawił się, gdy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny pozostawił sprawę bez rozpatrzenia twierdząc, że nie jest organem właściwym do zajęcia stanowiska.

Pan Tomasz Wilżak, GDOŚ, odnosząc się do wypowiedzi Pana Michała Maćkiewicza, wyjaśnił, że jeśli chodzi o regionalne programy operacyjne to należy rozstrzygnąć czy są to dokumenty, które wymagają lub czy też miałyby być dokumentami w stosunku których fakultatywnie będzie przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Podkreślił, że regionalne programy operacyjne należy traktować jako „zlepek” programów sektorowych, które niosą ze sobą przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Dodatkowo zasugerował, że ww. programy można by uznać równocześnie za strategię rozwoju regionalnego, o którym mowa w art. 46 pkt. 1 ustawy ooś.

Pani Ludmiła Wach, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego poddała dyskusji przypadek programu rewitalizacji, który wyznacza 3 konkretne przedsięwzięcia, ramy dla nich i jedno z nich miało przeprowadzoną pełną ocenę z raportem oraz zostały nałożone uwarunkowania środowiskowe. Organ analizując stwierdził, że skoro została przeprowadzona ocena w takim razie nie będzie znaczącego oddziaływania na środowisko i w efekcie nie wyznacza to ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Pani Agnieszka Zdanowska, GDOŚ poinformowała, że obecnie trwają prace nad nawiązaniem współpracy z grupą włoską. Dodatkowo poprosiła o przesyłanie informacji dotyczących problemów do kolejnego netlettera oraz o przeanalizowanie pomysłów i potrzeb na dalsze funkcjonowanie i finansowanie sieci.

Pan Kazimierz Perek, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi podjął się zorganizowania IV posiedzenia Grupy w Bełchatowie.

Przewodnicząca
Grupy Roboczej do spraw Ocen
Oddziaływania na Środowisko
Agnieszka Wagner

SEKRETARIAT SIECI
„Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
tel. 22 579 21 69, fax 22 579 21 12
e-mail: sekretariat_sieci@gdos.gov.pl